

Borrehaugene. Foto: Arve Kjerseim ©Riksantikvaren

Oseberghaugen. Foto: Arve Kjerseim ©Riksantikvaren

Kulturminner fra vikingtiden nomineres til UNESCOs verdensarvliste

*Skipshaugene i Vestfold og
kvernsteinbruddene i Hyllestad
er en del av serienominasjonen
Viking Age Monuments and Sites*

Gokstadhaugen. Foto: Arve Kjerseim ©Riksantikvaren

SE MER PÅ
www.vikingheritage.org
www.riksantikvaren.no

Kvernsteinbruddene i Hyllestad. Foto: Kim Söderström ©Riksantikvaren

Sammen med Latvia, Sverige, Danmark, Tyskland og Island arbeider Norge for å få inn til sammen 8 steder med kulturminner fra vikingtiden på UNESCOs verdensarvliste.

Vikingtiden var en brytningstid med store sosiale, kulturelle og religiøse endringer med utvikling fra stamme- og klansamfunn til begynnende statsdannelse og fremvekst av byer.

Utviklingen av avansert skipsteknologi og høyt utviklede maritime ferdigheter gjorde vikingene i stand til å bruke vannet – hav, sjøer og elver – til ekspansjon, utforskning, oversjøiske bosettinger og handel med masseproduserte varer over lange strekninger. Vikingenes innflytelse strakk seg over flere kontinenter og kulturer.

Norge er representert med skipshaugene i Vestfold og kvernsteinbruddene i Hyllestad.

Borrehaugene, Oseberghaugen og Gokstadhaugen og funnene som gjort her, er enestående i omfang og kvalitet. De er allerede godt kjent i verden. Skipet som metafor og bilde på reise mellom liv og død preget religiøse forestillinger og kulturelle uttrykk.

Da Gokstadhaugen ble gravd ut i 1880, fikk vi for første gang solid kunnskap om hvordan et vikingskip har sett ut. Haugen ble bygget rundt år 910 som grav for en vikinghøvding. Med seg i haugen fikk han et stort skip. I skipet ble det funnet en mengde godt bevarte

gjenstander av tre og andre materialer. Disse har gitt oss mye kunnskap om vikingene og deres verden.

I Oseberghaugen ble to kvinner gravlagt i år 834 sammen med et skip og utstyr som var godt bevart ved utgravningene i 1904. Foruten skipet inneholdt gravhaugen bl.a. sleder, vogn, tekstiler, senger, smykker, redskaper og dyrehodestolper. Alt vitner om fremragende håndverk.

Kvernsteinbruddene i Hyllestad daterer seg tilbake til 7–800-tallet. Den tidligste utvinningen var trolig basert på lokalt behov. I siste del av vikingtiden fra ca. 950 ble produksjonen intensivert til et industrielt nivå med masseproduksjon av kvernsteiner for et større marked. Både produksjon og distribusjon vitner om en godt organisert aktivitet og omfattende økonomisk virksomhet.

De andre landene som deltar i nominasjonen, er representert med sentrale steder fra vikingtiden.

Island er representert med Þingvellir som har vært tingsted siden år 930 og utviklet seg til dagens Allting.

Tyskland deltar med handelsstedet Hedeby som ligger på den sørlige grensen av Skandinavia, og Danevirke som er det største forsvarsanlegget fra vikingtiden og ble bygget av danske konger tvers over Jylland.

Birka med kongesetet Hovgården i **Sverige** var et av Nord-Europas viktigste handelssteder fra 700-tallet med bosetting og forsvarsanlegg.

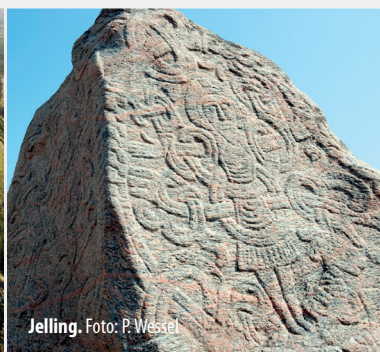
Grobina er en bosetting med gravområde og en befestning nær kysten sør i **Latvia**. Stedet er sterkt knyttet til en skandinavisk befolkning i samspill med den lokale befolkningen.

Danmark er representert med Jelling og ringborgene Trelleborg, Fyrkat og Aggersbog. Jelling er fra en tid da kongemakten ble befestet og kristendommen ble innført i Danmark. Området består av to førkristne gravhauger og runesteiner. Området har også vært omgitt av et festningsverk. Ringborgene vitner om fremragende teknisk innsikt og byggekunst.

Island vil fremme nominasjonen på vegne av de seks landene.

Fyrkat. Foto: J. Nørgaard

Jelling. Foto: P. Wessel

Þingvellir. Foto: E. Sæmundsson

Grobina. Foto: D. Gertners

Hedeby. Foto: ALSH

Birka. Foto: J. Norrman